

Velkommen som Videreutdanning- /masterstudent

Det er en stor glede å ønske deg velkommen som student på studiet Familieterapi og relasjonelt arbeid, enten som student i videreutdanning eller som student i masterprogrammet ved Høgskolen på Vestlandet. Dette brevet inneholder nyttig informasjon til deg som student før studiestart.

Vi gleder oss til studiestart og ser frem til læringsrike samlinger.

Student ved HVL

Koronaviruset

Høgskolen på Vestlandet følger situasjonen tett og forholder seg til råd og retningslinjer fra Folkehelseinstituttet og Utdanningsdepartementet til enhver tid. Se gjerne [informasjon om koronatiltak ved HVL](#) og [Retningslinjer for smittevern ved HVL](#).

Vi vil også oppfordre den enkelte student til å selv ta ansvar for å følge rådene til myndighetene. Vi minner om at god håndhygiene, både hos syke og friske, er viktig for å hindre smitteoverføring. Vask hendene ofte og grundig med såpe og vann. Hånddesinfeksjon er et godt alternativ dersom håndvask ikke er mulig.

Sjekkliste

Som student ved HVL er det noen ting som må på plass før studiestart. Her er en sjekkliste for å hjelpe deg å holde oversikt:

- [Aksepter studieplass](#)
- [Semesterregistrering](#)
- [Aktiver brukerkonto](#)
- [Logg deg på Canvas](#)
- [Bestill studentkort](#) (nøkkeltkort) innen 10. august.
- Skaff deg pensumlitteratur.
- [Oppdater fakturainformasjon](#)
- Betal kursavgiften (etter studiestart).

Før studiestart vil det også være lurt å kontrollere, at det med bakgrunn i Korona, ikke har vært endringer på timeplanen. Du finner timeplanen og eventuelle endringer i læringsportalen [Canvas](#).

Viktig informasjon til deg som etter- og videreutdanningsstudent.

<https://hvl.instructure.com/courses/14870> (FHS)

Denne siden vil oppdateres gjennom sommeren og gjennom studieåret, slik at du enkelt kan finne tilbake til viktig informasjon når du måtte trenge det.

Praktiske eller tekniske spørsmål rundt kurset kan stilles til kurskoordinatoren, og faglige spørsmål kan du ta opp med fagprogramansvarlig. Du vil fra neste side av få nyttig informasjon fra fagprogramansvarlig.

Kjære student!

Gratulerer med at du er tatt opp som student på denne utdanningen. Vi som arbeider på Høgskulen på Vestlandet vil gjøre vårt beste for at du skal få størst mulig utbytte av kurssamlingene og studiet som helhet.

På kurssamlingene vil du møte mange ulike forelesere som vil ha som oppgave å utvide din forståelse av Familieterapi og relasjonsnett arbeid.

Den første kurssamlingen foregår i uke 37: mandag 13.9. 21 til og med torsdag 16.9.2021.

Første uke er en skjermet, intensiv samling, og organiseres på Geilo, Doktor Holms Hotell.

Som dere allerede vet, så dekker dere utgiftene for hotelloppholdet og reisen selv. Pris for hotelloppholdet er cirka kr 1350 per døgn. Prisen inkluderer fullpensjon, frokost, lunsj og middag samt overnattingen. Lunsj på mandag er ikke inkludert i prisen. Så de av dere som ønsker lunsj ankomstdagen må beregne cirka kr 295 i tillegg og gi beskjed til Sari Lindeman, slin@hvl.no. Vi avslutter dagen på torsdag slik at det er mulig å nå kveldstogene som går fra Geilo kl 19, og etter.

Vi har bestilt enkeltrom til alle, så dere trenger kun å sørge for å få ordnet transporten.

Dr Holms Hotell ønsker beskjed hvis noen av dere har matallergier eller liknende. Telefonnummeret for dem er 32 09 57 02

Dere som ønsker å komme tidligere/ eller må reise tidligere hjem eller den type praktiske utfordringer, ta gjerne kontakt med Sari Lindeman, slin@hvl.no.

Det er gode togforbindelser til Geilo, både fra Oslo og Bergen. Vi starter dagen på mandag med innsjekking og lunsj for dem som ønsker det – selve det faglige programmet begynner kl 13.00.

Hvis det er noe som er uklart eller dere har spørsmål rundt oppholdet på Geilo, ta gjerne kontakt med meg. Epost: slin@hvl.no, mobil 97528863.

Programmet for uken blir som følger:

Dag	Tid	Tema:	Foreleser	.
Mandag 13.9.21	12.00 – 13.00 13.00 – 19.30	LUNSJ Introduksjon Gruppefordeling, praktisk informasjon Refleksjonsgrupper	Sari Lindeman Angunn Mjøs	
Tirsdag 14.9.21	09.00-17.00	Grunnleggende antagelser Familieterapiens paradigma	Lennart Lorås	
Onsdag 15.9.21	09.00 – 17.00	Grunnleggende antagelser Familieterapiens paradigma	Lennart Lorås	
Torsdag 16.9.21	09.00-17.30 17.00 – 18.00	Refleksjonsgrupper Plenum	Angunn Mjøs Siv Sæveraas Sari Lindeman	

Anbefalt litteratur for denne samlingen er **Frøyland, L. (2017) Systemisk samtale.** Psykososialt samarbeid med barn, ungdom og foreldre. Fagbokforlaget, Jensen P., Ulleberg I. (2019) **Mellom ordene. Kommunikasjon i profesjonell praksis.** Gyldendahl Akademiske. Oslo. Gergen KJ. (2011) **En Invitation Til Social Konstruksjon.** 2. udg. København: Mindspace. Dere trenger ikke å ha lest alt dette før studiestart 😊

Programmet vil vanligvis bli fulgt slik det står. Enkelte ganger kan det likevel bli endringer. Av og til blir prosessen i undervisningen slik at det er en fordel å endre på rekkefølgen av temaer. Av og til kan temaer bli utsatt, for å tas opp på et senere kurs. Enkelte ganger kan noen tema bli ivaretatt av andre forelesere. Noen ganger blir avslutningstidspunkt noe annerledes enn angitt.

Krav for veiledning og praksis er temaer vi skal snakke mye om i løpet av den første samlingen, så dere trenger ikke å ha klare planer for disse prosessene før studiestart.

Samling 2, 3 og 4 organiseres i lokalene til Høgskulen på Vestlandet, campus Kronstad.
Samlingene starter kl 9 på mandager og avsluttes kl 15 på fredager.

De neste kursukene blir som følgende:

Uke 46 høsten 2021 (15.11. – 19.11.2021)

Uke 8 høsten 2022 (21.2. – 25.2. 2022)

Uke 18 høsten 2022 (2.5. – 6.5.2022)

På grunn av uforutsette hendelser kan det bli endringer, men vi skal gjøre vårt beste for å holde oss til disse tidspunktene.

Med hilsen

Sari Lindeman

fagprogramansvarlig

Epost: slin@hvl.no

Mobil 975 28863.

Oppmøte

Samling, 2. 3 og 4 Første oppmøte ved

Campus	Gateadresse	Postnr og sted	Sli kommer du deg til oss
Bergen, Kronstad	Inndalsveien 28	5063 Bergen	Bergen

Når du kommer til Campus, vil det stå på en skjerm hvor undervisningen foregår. [Se her for å finne frem på Campus.](#)

Pensumlitteratur

Du finner litteraturlisten som et vedlegg til dette brevet, men du kan også finne [pensumlisten digitalt](#).

Som student ved HVL har du gratis tilgang til mange gode informasjonsressurser, både trykte og digitale. De digitale ressursene har du også tilgang til hjemmefra. [Se her for mer informasjon](#) om litteratur og fagstoff som student ved HVL.

Spørsmål og henvendelser

Nedenfor får du en kort oversikt over hvem kan svare på hva. Utover dette kan du følge denne lenken for [kontaktinformasjon og åpningstider](#) ved Høgskolen.

Sentralbord	(+47) 55 58 58 00	post@hvl.no . Du kan også ta direkte kontakt med hvert campus .
Opptakskontoret	(+47) 55 58 58 50	opptak@hvl.no
Faglige spørsmål		slin@hvl.no , mobil 97528863, Sari Lindeman
Praktiske og tekniske spørsmål ved kurset		For spørsmål om faktura/praktisk gjennomføring: Helene Oestreich, helene.oestreich@hvl.no Studieveileder: Bergljot Sundfør, fhs-studierettleiar@hvl.no
IT-hjelp	(+47) 55 58 58 88	it-hjelp@hvl.no . Du kan også få digital IT-hjelp på chat eller se IT-hjelpen sine sider .

Velkommen til Høgskolen på Vestlandet.

Med vennlig hilsen

Sari Lindeman
Emneansvarlig

Bergljot Sunfør
Administrerende studieveileder

Vedlegg Emneplan og pensumlitteratur

Litteraturliste

MARA500 Systemisk grunnlagsteori

Andersen, T (1986). Anne og Johanne. I *Fokus på familien*, 2-2010, 176-182

Bateson, G. (1979). Mot en teori om schizofreni i: Engelstad, F, og Haugsgjerd, S, i: *Samspill og endring i familien*. Pax, Oslo

Bateson G. (2005). En teori om leg og fantasi. I: I G. Bateson, Nake B, red. *Mentale systemers økologi: skridt i en utvikling Gregory Bateson*, ss. 193–207.

Cruickshank J. (2012). Positioning positivism, critical realism and social constructionism in the health sciences: a philosophical orientation. *Nursing Inquiry*. 19(1):71–82.

D' Arrigo-Patrick J, Hoff C, Knudson-Martin C, Tuttle A. (2017). Navigating Critical Theory and Postmodernism: Social Justice and Therapist Power in Family Therapy. *Family Process*. 56(3):574–588.

Dallos R, Vetere A. (2017). Systemic Practice and Narratives of Attachment. *Human Systems: The Journal of Therapy, Consultation & Training*. 28(1):55–71.

Frøyland, L. (2017) Systemisk samtale. Psykososialt samarbeid med barn, ungdom og foreldre. Fagbokforlaget.

Gergen KJ. (2011) *En Invitation Til Social Konstruksjon*. 2. udg. København: Mindspace

Herz, S. (2003). At arbeide systemisk i et diagnostisk felt. *Fokus på familien* 1

Jensen P, Ulleberg I. *Mellom Ordene (2019): Kommunikasjon i Profesjonell Praksis*. 2. utg. Oslo: Gyldendal

Lorås, L., Christensen, J.C., Lindeman, S. (kommer ut senere) Systemisk, sosialkonstruksjonistisk og meningkoordinering perspektiver på kommunikasjon

Rosenhan, D. (1984). On being Sane in Insane Places, i: Watzlawick, P., *The Invented Reality*, Norton and Company

Solem MB. (2017). Kritisk realisme som vitenskapsteoretisk posisjon for sosialt arbeid. I: Solem M-B, Hansen R, red. Sosialt arbeid : en situert praksis. Gyldendal akademisk

Thagaard T. (2018). Systematikk og innlevelse : En Innføring i Kvalitativ Metode. 5. utg. Bergen: Fagbokforl; 2009.

Thomassen M. (2006). Vitenskap, kunnskap og praksis : innføring i vitenskapsfilosofi for helse- og sosialfag. Gyldendal akademisk

Tjersland OA og E. (1994). Fra karaktertrekk til relasjoner og språk. I: Sissel Reichelt (1938-) (red.), red. *Psykologi i forandring : jubileumsbok* : Norsk psykologforening 60 år. Foreningen; ss.125–144.

Tjersland, Odd-Arne (1989). Fra univers til multivers - og tilbake igjen . *Fokus på familien* , 1.

Vetere, A. & Stratton, P. (2016). *Interacting Selves. Systemic solutions for personal and professional development in counselling and psychotherapy*. London: Routledge.

Zimmerman J. (2017) Neuro-narrative Therapy: Brain Science, Narrative Therapy, Poststructuralism, and Preferred Identities. *Journal of Systemic Therapies*. 36(2):12–26.

Ølgaard B. (2004). *Kommunikation og økomentale systemer : en introduktion til Gregory Batesons forfatterskab*. 3. rev. udg. Akademisk Forlag

Øfsti, A. (2008). Om å ta den romantiske diskursen for gitt. *Fokus på familien*, vol. 36.

MARA510 Ferdigheter i relasjonelt arbeid

Andersen T. Et samarbeid, av noen kalt veiledning. I: Rønnestad MH, Reichelt S, red. *Veiledning i psykoterapeutisk arbeid*. Universitetsforl; 2011:89–95.

Andersen, T (2001) Et samarbeid, av noen kalt psykoterapi. I *Det kliniske intervjuet* av Rønnestad og von der Lippe

Anderson, H., & Gehart, D. (2009). Collaborative practice: Relationships and conversations that make a difference. *The Wiley handbook of family psychology*, 300-313.

Bagge RF. (2007). Refleksjoner omkring begrepet «ikke-vitende posisjon». *Fokus på familien*. 35(2) ss. 113–126.

Bagge RF. (2012). Hvordan bruke forforståelsen når jeg ikke kan vite noe om den andre? *Fokus på familien*. 39(1) ss.25–44.

Cecchin, G, Lane, G. Ray, W.A. (2012), *Uærbødighed og fordomme*. København: Mindspace

Elliasen, H. & Seikkula, J. (2007) *Reflekterende prosesser i praksis*. Universitetsforlaget.

Hart S. *Den følsomme hjernen : hjernens utvikling gjennom tilknytning og samhørighetsbånd*. (Gröhn, H, red.). Gyldendal akademisk; 2011.

Hedges, F. (2010) *Reflexivity in therapeutic practice*. Basingstoke: Palgrave Macmillan

Hoffman, Lynn: La oss legge makt og kontroll bak oss: Mot en "2.ordens" systemisk familieterapi . *Fokus på familien*, 3/ 1987

Lang, P og McAdam, E. (2010) *Anerkendende arbejde i skoler*, Mindspace forlag. E-bok.

Lilledalen, C. (1984) En presentasjon av strukturell familierterapi. Kort om teori, strategi og teknikk. *Fokus på Familien*. Vol 12.3-20

Lorås, L. (kommer ut senere) Faser i relasjonelle samtaler

Lorås, L. (kommer ut senere) Relasjonelle spørsmål

Lorås L, Ness O, K. (2019) *Håndbok i Familierterapi*. Bergen: Fagbokforlag.

Lundby G. *Historier og terapi : om narrativer, konstruksjonisme og nyskriving av historier*. Tano Aschehoug; 1998. http://urn.nb.no/URN:NBN:no-nb_digibok_2008080504081

Lund-Jacobsen D, Wermer A. Invitation til nysgjerrighet ; en systemisk tilgang i supervision. *Fokus på familien*. 2001;29(1):36–49.

Meares R. (2001) *Intimacy and alienation: memory, trauma and personal being*. Brunner Routledge; 2001.

Minuchin S. Konstruktivismens forførelse ; at definere magten væk vil ikke få den til at forsvinde. *Fokus på familien*. 1996;24(1):52–57.

Molly A, Moltke HV, (2019) *Systemisk coaching*. 2. utg.; 2. utg. Dansk Psykologisk Forlag; 2019.

Nilsson, M. og Trana, H. (2016). Fra fastlåst til bevegelse – Å skape utviklingsstøttende samtaler med barn og foreldre. I *Barn og unge i psykoterapi*, Haavind. H. & Øvreeide, H. (Reds) bind 2, (kap.7, ss.205-223)

Palazzoli MS, Boscolo L, Cecchin G, Prata G. (1980) The Problem of the Referring Person *. *Journal of Marital and Family Therapy*. 6(1). ss. 3–9.

Reichelt H. (1999). Familierterapi og makt. *Fokus på familien*. 27(1):21–44.

Seikkula & Arnkil, J. (2013) *Åpen dialog i relasjonell praksis*. Gyldendal akademisk;

Stern DN.(2004). *Det nuværende øjeblik i psykoterapi og hverdagsliv Daniel N.*

Stern ; på dansk ved Bjørn Nake. Hans Reitzel; Kapittel 9 s. 149-161

Tomm, K. (1987) Interventive Interviewing. *Family Process*, 26/1987, 27/1987

Tomm, K. (1988) Interventive Interviewing *Family Process*, 27:1-15,1988

Vedeler GH. Familien som ressurs i psykososialt arbeid, del I. Fokus på familien. 2011;(04):263–282.

Vedeler GH. Familien som ressurs i psykososialt arbeid, del II. Fokus på familien. 2012;(01):27–48.

Westmark, T. (2009). At tale er at handle–Fokus på initiativer i unges fortællinger. *Fokus på familien*, 37(01), 20-34.

Oppbygging av studieprogrammet

Tabellen gir en oversikt over hvordan studieløpet er i de to studieretningene i videreutdanning og i masterprogram.

Studieretning, Familieterapi og nettverksarbeid, videreutdanning

Semester	Emnekode og -navn	Studiepoeng	Status
1.semester (haust)	MARA500 Systemisk grunnlagsteori	15	<i>Obligatorisk, alle</i>
2.semester (vår)	MARA510 Ferdigheter i relasjonelt arbeid	15	<i>Obligatorisk, alle</i>
3.semester(haust)	MAF520 Klinisk arbeid med individer, par og foreldre	7,5	<i>Obligatorisk for studieretninga</i>
3.semester (haust)	MARV530 Relasjonelle samtaler med barn og ungdom MARV531 Cultural competences in relational work MARV532 Bruk av tilbakemeldingsverktøy i samtaler MARV533 Omsorgens kostnader	7,5	<i>Valfritt, åpent emne</i>
4.semester (vår)	MAF530 Familieterapi og nettverksarbeid	15	<i>Obligatorisk for studieretninga</i>

Studieretning, Relasjonelt arbeid i organisasjoner, videreutdanning

Semester	Emnekode og -navn	Studiepoeng	Status
1.semester (haust)	MARA500 Systemisk grunnlagsteori	15	<i>Obligatorisk, alle</i>
2.semester (vår)	MARA510 Ferdigheter i relasjonelt arbeid	15	<i>Obligatorisk, alle</i>
3.semester(haust)	MAR520 Systemisk og narrativ veiledning	7,5	<i>Obligatorisk for studieretninga</i>
3.semester (haust)	MARV530 Relasjonelle samtaler med barn og ungdom MARV531 Cultural competences in relational work – MARV532 Bruk av tilbakemeldingsverktøy i samtaler MARV533 Omsorgens kostnader	7,5	<i>Valfritt, åpne emner</i>
4.semester (vår)	MAR530 Relasjonelt arbeid i organisasjoner	15	<i>Obligatorisk for studieretninga</i>

Studieretning, Familieterapi og nettverksarbeid, master

Semester	Emnekode og -navn	Studiepoeng	Status
1.semester (haust)	MARA500 Systemisk grunnlagsteori	15	<i>Obligatorisk, alle</i>
2.semester (vår)	MARA510 Ferdigheter i relasjonelt arbeid	15	<i>Obligatorisk, alle</i>
3.semester(haust)	MAF520 Klinisk arbeid med individer, par og foreldre	7,5	<i>Obligatorisk for studieretninga</i>

3.semester (haust)	MARV530 Relasjonelle samtaler med barn og ungdom MARV531 Cultural competences in relational work MARV532 Bruk av tilbakemeldingsverktøy i samtaler MARV533 Omsorgens kostnader	7,5	<i>Valfritt, åpent emne</i>
4.semester (vår)	MAF530 Familieterapi og nettverksarbeid	15	<i>Obligatorisk for studieretninga</i>
5.semester (haust)	MAMET500 Vitskapsteori, etikk og metode	15	Obligatorisk, alle
5. - 6.semester (vår)	MARA540 Forskning og forskningsformidling	7,5	<i>Obligatorisk, alle</i>
5. - 7.semester (haust)	MAF550 Personlig og profesjonell utvikling	7,5	<i>Obligatorisk for studieretninga</i>
6.semester - 8.semester (vår)	MARA590 Masteroppgaven	30	<i>Obligatorisk, alle</i>

Studieretning, Relasjonelt arbeid i organisasjoner, master

Semester	Emnekode og -navn	Studiepoeng	Status
1.semester (haust)	MARA500 Systemisk grunnlagsteori	15	<i>Obligatorisk, alle</i>
2.semester (vår)	MARA510 Ferdigheter i relasjonelt arbeid	15	<i>Obligatorisk, alle</i>

3.semester(haust)	MAR520 Systemisk og narrativ veiledning	7,5	<i>Obligatorisk for studieretninga</i>
3.semester (haust)	MARV530 Relasjonelle samtaler med barn og ungdom MARV531 Cultural competences in relational work – MARV532 Bruk av tilbakemeldingsverktøy i samtaler MARV533 Omsorgens kostnader	7,5	<i>Valfritt, åpent emne</i>
4.semester (vår)	MAR530 Relasjonelt arbeid i organisasjoner	15	<i>Obligatorisk for studieretninga</i>
5.semester (haust)	MAMET500 Vitskapsteori, etikk og metode	15	Obligatorisk, alle
5. - 6.semester (vår)	MARA540 Forskning og forskingsformidling	7,5	<i>Obligatorisk, alle</i>
6.semester (vår)	MARV550 Vold, krenkelses og konflikter i nære relasjoner MARV551 Relasjonelt arbeid med sorg, livskriser og traumer MARV552 Seksualitet og seksuell helse MARV553 Samarbeid og konflikthåndtering i organisasjoner	7,5	<i>Obligatorisk for studieretninga</i>
6.semester - 8.semester (vår)	MARA590 Masteroppgave	30	<i>Obligatorisk, alle</i>